

**ДОПУНА ПРАВНОГ СТАВА
О ДОЗВОЉЕНОСТИ РЕВИЗИЈЕ У ИМОВИНСКОПРАВНИМ СПОРОВИМА
У КОЈИМА СЕ ТУЖБЕНИ ЗАХТЕВ
НЕ ОДНОСИ НА ПОТРАЖИВАЊЕ У НОВЦУ**

1) Ревизија није дозвољена у имовинскоправним споровима у којима се тужбени захтев не односи на потраживање у новцу, предају ствари или извршење неке друге чинидбе ако тужилац у тужби или у току првостепеног поступка није означио вредност предмета спора, нити се она може утврдити на основу одређене или плаћене судске таксе.

2) Изузетно, ревизија је дозвољена и када тужилац у тужби није означио вредност предмета спора нити је она утврђена у смислу одредбе члана 33. ЗПП, ако је одлуком суда тужиоцу наложено плаћање таксе према вредности спора меродавној за изјављивање ревизије.

Образложење

На седници Грађанског одељења Врховног касационог суда одржаној 12.11.2019. године није прихваћен предлог правног става који би гласио:

Ревизија је дозвољена у имовинскоправним споровима у којима се тужбени захтев не односи на потраживање у новцу ако тужилац у тужби или у току првостепеног поступка није означио вредност предмета спора, нити се она може утврдити на основу одређене или плаћене судске таксе.

Одељење је остало код правног става усвојеног на седници Грађанског одељења Врховног суда Србије од 26.05.2003. године који гласи:

Ревизија није дозвољена у имовинскоправним споровима у којима се тужбени захтев не односи на потраживање у новцу, предају ствари или извршење неке друге чинидбе ако тужилац у тужби или у току првостепеног поступка није означио вредност предмета спора, нити се она може утврдити на основу одређене или плаћене судске таксе.

Овим правним ставом замењен је став 2. Закључка са саветовања грађанских и грађанског привредних одељења Савезног суда, врховних судова република и Врховног војног суда од 28. и 29.05.1986. године а који је гласио:

Кад ни у тужби ни у току првостепеног поступка тужилац није назначио вредност предмета спора а вредност предмета спора не може да се оцени ни на основу плаћене судске таксе, ревизија се сматра дозвољеном, јер странка не може да сноси штетне последице због пропуста суда који је у смислу члана 109. у вези са чланом 186. став 2. ЗПП, био дужан да позове тужиоца и поучи га да назначи вредност предмета спора.

Аргументација дата за правни став који је усвојен 26.05.2003. године, важи и данас. То значи да пропуст тужиоца да означи вредност предмета спора, тужбу не чини неразумљивом односно неуредном, ако она садржи све елементе из члана 192. и 98. Закона о парничном поступку. У пракси се овом недостатку не придаје значај, па се тужилац због овог пропуста (не означавање вредности предмета спора), не може

„наградити“ и правом на употребу ванредног правног средства. Пропуст или намера тужиоца да не означи вредност предмета спора треба њега да погоди. Овоме треба додати и чињеницу да већину тужби саставља пуномоћник (најчешће адвокат) и да су најчешћи мотиви изаостављања вредности предмета спора избегавање таксених обавеза. Због значаја процедуре, пораста образовног нивоа становништва, повећања броја квалификованих пуномоћника, чињенице да су правила поступка са коментарима доступна свакоме, може се применити традиционално правило да незнање закона никога не оправдава и да последице пропуста (намере) треба да сноси тужилац. Како је двостепеност уставна категорија која се у редовном поступку обезбеђује а ревизија ванредно правно средство то би се могло закључити да неозначавањем вредности предмета спора тужилац свесно пристаје на двостепену Уставом гарантовану правну заштиту и на тај начин се прећутно одриче права на употребу ванредног правног средства.

На истој седници предложено је да се постојећи правни став допуни, у складу са судском праксом.

Одредбом члана 403. став 3. Закона о парничном поступку је прописано да ревизија није дозвољена у имовинскоправним споровима ако вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

У пракси се дешава да тужилац не означи вредност предмета спора у тужби, а суд у поступку контроле обрачунате и наплаћене судске таксе применом члана 29. Закона о судским таксама по пријему тужбе на брз и погодан начин не утврди вредност предмета спора, односно провери вредност означену у тужби. У даљем току поступка тужилац означи вредност предмета спора која је меродавна за изјављивање ревизије а не преиначи тужбу у смислу члана 199. до 201. ЗПП па у тој ситуацији ревизија против другостепене пресуде није дозвољена. Уколико тужилац у току парнице преиначи тужбу и означи вредност предмета спора која је меродавна за изјављивање ревизије, таква ревизија против правноснажне пресуде донете у другом степену је дозвољена јер се преиначена тужба сматра новом тужбом.

Уколико пак, суд, без означавања вредности предмета спора од стране тужиоца у тужби или утврђивања вредности предмета спора у смислу члана 33. Закона о парничном поступку наложи тужиоцу плаћање таксе према вредности спора која је меродавна за изјављивање ревизије, ревизија против правноснажне пресуде донете у другом степену је дозвољена, јер ревидент у тој ситуацији има оправдано очекивање да ће се о изјављеној ревизији одлучивати.

Како се на изложени начин поступа приликом оцене дозвољености ревизије било је потребно да се постојећи правни став Грађанског одељења Врховног суда Србије од 26.05.2003. године допуни тачком 2. овог предлога.

(Допуна правног става усвојена на седници Грађанског одељења Врховног касационог суда одржаној 10.12.2019. године)